VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam, 4345. szám
4 oldal, 20 bani
1959, február 21, szombat

A Román NK Diákegyesületei Szövetségének második országos konferenciája

Csütörtökön délelőtt megnyilt a Nagy Nemzetgyülés Palotájában a Román Népköztársaság Diákegyesületeinek országos konferenciája.

A konferencián részt vesznek az ország valamennyi egyetemi központjából a diákegyesületek értekezletein megválasztott küldöttek.

A jobboldali páholyban foglaltak helyet a következő elvtársak: GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, CHIVU STOICA, PETRE BORILA, NICOLAE CEAUSESCU, CONSTANTIN PIRVULESCU, LEONTE RAUTU, ANTON MOISESCU, GHEORGHE STOICA. A konferencia résztvevői hosszas tapssal üdvözölték a párt és a kormány vezetőit.

A teremben, mint meghivottak, jelen vannak az RMP KV és a kormány több tagja, akadémikusok és egyetemi tanárok, az egyetemek és a főiskolák vezetői, egyes minisztériumok és tömegszervezetek képviselői, pártaktivisták, IMSz és diákszövetségi aktivisták, a fővárosi gyárak és üzemek ifjumunkásainak képviselői.

A konferencián részt vesznek: SUDHANSHU CHAUDHURI, a Nemzetközi Diákszövetség titkára, JURIJ SZKIRJATOV, a Szovjet Ifjusági Szervezetek Bizottsága mellett működő Diáktanács alelnöke, HU CI-LI, az Összkinai Diákszövetség elnöke, JERZY WILCZYNSKI, a Lengyel Diákszövetség titkára, KURT KNOBLOCH, a Szabad Német Ifjusági Szövetség Központi Tanácsának tagja, a Lipcsei Diáktanács alelnöke, ELENA SUCHOVSKA, a Csehszlovák Köztársasági Szlovák Ifjusági Szövetség KB titkára, VAJÓ PÉTER, a Magyar NK Diákszervezetei Bizottsága Központi Tanácsának titkára, NIKOLAE GENCEV, a Bolgár NK Dimitrovi Kommunista Ifjusági Szövetsége KB tagja, NIKO TIKO, az Albán NK diákjainak képviselője és NAZIM SZALO, az Iraki Diákszövetség képviselője.

ION ILIESCU elvtárs, az RNK Diákegyesületei Szövetsége Tanácsának elnöke megnyitójában a szövetség nevében üdvözölte az RMP KV és a Politbüró tagjait, élükön Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal, a kormány jelenlévő tagjait, valamint a küldötteket, a meghivottakat és a külföldi diák- és ifjusági szervezetek képviselőit.

Ezután megválasztották a konferencia szerveit: az elnökséget, az igazoló bizottságot, a határozatot kidolgozó bizottságot és a titkárságat.

A konferencia elfogadta a következő napirendet:

1. Beszámoló a Diákegyesületek Szövetsége Tanácsának munkájáról;
2. Az ellenőrző bizottság jelentése;
3. A DESz tanácsának és ellenőrző bizottságának megválasztása.

A Diákegyesületek Szövetsége Tanácsának munkájáról ION ILIESCU elvtárs, a DESz elnöke terjesztett elő beszámolót.

Az ellenőrző bizottság jelentését CLAUDIU IONESCU-BUJOR elvtárs, a bizottság elnöke terjesztette elő.

Ezután, az egybegyültek hosszas éljenzése közepette GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ elvtárs emelkedett szólásra. Az RMP Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság kormányának nevében melegen üdvözölte a küldötteket és az ország összes főiskolásait.

Az értekezlet részvevői ismételten megtapsolták Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszédét, hosszasan éltették a Román Munkáspártot és Központi Vezetőségét, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal, hazánkat, a Román Népköztársaságot, a szocializmust és a békét.

(Folytatása a 3-ik oldalon.)

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde

Elvtársak!

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a Román Népköztársaság kormánya meleg üdvözletét küldi a diákegyesületek országos konferenciáján résztvevő küldötteknek és a Román Népköztársaság összes főiskolai hallgatóinak. (Hosszas taps, éljenzés).

Országunkban az ifjuság jelentős társadalmi és politikai erőt képvisel. Az ifjuság bebizonyitotta megingathatatlan hűségét pártunkhoz és politikájához mindazokban a nagy csatákban, amelyeket a munkásosztály a politikai hatalom kivivásáért, a népi demokratikus állam megteremtéséért és megszilárditásáért folytatott.

A pártvezette ifjuság a nép szolgálatába állitva minden alkotóképességét, az ifjuságot jellemző kifogyhatatlan tetterőt és lelkesedést, rendkivül értékes hozzájárulással segiti elő az uj, szocialista élet megteremtésének müvét. A párt és a kormány, az egész nép végtelen nagy gondoskodással és szeretettel övezi az ifju nemzedéket, a jövő értelmiségieit.

A diákság az ifjuság egyik jelentős osztaga. Nevelésében, a munkára és az életre való felkészitésében mélységesen érdekelt az egész nép.

A diákegyesületek országos konferenciája olyan időpontban zajlik le, amelyet a munkásosztály, a dolgozó parasztság, az értelmiség hatalmas lendülete jellemez a szocialista gazdaság és kultura felépitéséért végzett munkában.

Népünk szilárd léptekkel haladva a párt mutatta uton, rövid idő alatt olyan történelmi jelentőségű sikereket ért el, amelyekkel méltán büszkélkedhet.

Szocialista iparunk egyre erősödő ütemben fejlődött. Ezév végén az ipari termelés négy és félszeresen fogja meghaladni az 1938 évi szinvonalat, a termelőeszközök termelése pedig öt és félszeresen.

A mezőgazdaság állandóan fejlődik a szocializmus utján. A mezőgazdaság szocialista szektora már most felöleli az ország mezőgazdasági területének csaknem 60 százalékát.

Országunk nemzeti jövedelme az utóbbi tiz évben több, mint háromszorosára növekedett. A népgazdaság fejlődésének eredményeképpen szüntelen emelkedik a dolgozó nép életszinvonala.

A népi demokrácia éveiben jelentős eredményeket értünk el a kulturforradalom megvalósitása terén. A tudomány és a kultura a dolgozó tömegek kincsévé vált. Széles anyagi alapot teremtettünk a közoktatás, a tudományos, a müvészi tevékenység, a tömegmüvelődési munka fejlesztésére. 1951 és 1958 között az állami költségvetésből több, mint 20 milliárd lejt forditottunk csupán a közoktatás szükségleteire s ebből három és félmilliárdot csak a felsőfoku oktatásra.

Nagyszámu épületet alakitottunk át és épitettünk a felsőfoku oktatás részére, számos laboratóriumot rendeztünk be. Jelenleg az összes főiskolásoknak csaknem 60 százaléka állami ösztöndijban részesül. A diákok több, mint 55 százaléka diákotthonokban lakik. Az összes egyetemi központokban diákétkezdék működnek s a diákoknak több, mint 65 százaléka ezekben étkezik.

A szocialista gazdaság és kultura épitése alapvető változtatásokat követelt meg a főiskolai oktatás megszervezése és tartalma tekintetében, a haza javáért munkálkodó értelmiségiek felnevelésében.

Uj, tudományos-materialista alapra helyeztük az oktatást és olyan irányba tereltük, hogy szorosan egybekapcsolódjék a szocialista épités gyakorlatával.

A népgazdaság és a társadalmi-kulturális élet fejlődésével kapcsolatos növekvő követelmények kielégitését szemelőtt tartva, kiszélesitettük és ujra szakositottuk a felsőfoku oktatást. Uj főiskolákat és fakultásokat létesitettünk azoknak a gazdasági ágaknak megfelelően, amelyek népi demokratikus rendszerünk éveiben hatalmas fejlődésnek indultak.

Főiskoláink és fakultásaink kapui szélesre nyiltak a dolgozók fiai előtt. Mig a burzsoá-földesuri rendszer idején a főiskolások tulnyomó többsége a vagyonos rétegek soraiból került ki, az 1958—1959-es egyetemi évben a munkásosztály, a dolgozó parasztság és az értelmiség soraiból kikerült diákok az egész diákságnak több, mint 90 százalékát képviselik.

A diákok tulnyomó többsége azzal bizonyitja be odaadását a szocialista épités ügye iránt, hogy felelősségérzettel, komolyan dolgozik és jelentős sikereket ér el a tanulásban és a társadalmi tevékenységben.

Az uj értelmiségi nemzedék képzése és nevelése terén nagy felelősséggel járó szerep hárul az egyetemi tanerőkre, akik tulnyomó többségükben szeretettel és kitartással igyekszenek átadni a hallgatóknak a szükséges ismereteket, hogy magas képzettségű szakemberekké, öntudatos állampolgárokká, a szocializmus aktiv épitőivé formálják őket.

Felsőoktatásunk értékes módon előmozditja a dolgozók soraiból kikerülő mérnökök, orvosok, tanárok, müvészek ezreit felölelő uj értelmiség kialakitását. Népünk büszke az uj értelmiségieknek erre az erős osztagára, amely — a régi értelmiség tulnyomó többségével karöltve — minden tehetségével, lelkesedésével és képességével előségiti az ipari és mezőgazdasági termelés sokrétü kérdéseinek megoldását, a kulturforradalom véghezvitelét, egyre növeli tudományunk és kulturánk nemzetközi tekintélyét. (Taps).

Elvtársak!

A párt II. kongresszusán és az RMP KV plenáris ülésén kijelölt irányvonalát követve, a párt az egész nép erőfeszitéseit mozgósitja és összpontositja a termelőerők további gyarapitására, az ipar fejlesztésére és a mezőgazdaság szocialista átalakitására, a munka termelékenységének szüntelen növelésére minden területen; mozgósitja és összpontositja az egész nép erőfeszitéseit az ország mérhetetlen természeti kincseinek és a gazdaság nagy tartalékainak feltárására és hasznositására, az anyagi és kulturális javak termelésének szüntelen növelésére.

Ezeknek a célkitüzéseknek a megvalósitása egyre nagyobb számu magas képesitésü müszaki, tudományos, tanügyi szakkádert kiván. Igen fontos probléma ez a párt és az állam számára.

A felsőfoku oktatás legfőbb jelenlegi feladata az, hogy a hallgatók elméleti képzésével egyidejüleg biztositsa az oktatás szoros kapcsolatát a teljes fejlődésben levő szocialista iparunk, mezőgazdaságunk és kulturánk követelményeivel.

Gondosan ki kell dolgozni és ki kell kisérletezni a felsőfoku oktatás és a gyakorlat egybekapcsolásának utjait és módszereit, az alapos elméleti ismeretek egybekapcsolását, a megfelelő müszaki kiképzéssel, általánositva az ezen a téren szerzett pozitiv tapasztalatokat. Ugyanakkor intézkedéseket kell tenni az esti és látogatás nélküli oktatás megjavitására, hogy ez minél nagyobb számu magas képzettségü kádert formáljon ki a közvetlen termelő munkában tevékenykedő ifjak soraiból. Alakitsunk ki az ifjuság soraiban tömegvéleményt, hogy a termelésben dolgozva készüljenek fel a főiskolai tanulmányokra, mert a felsőfoku oktatás felé, a magasfoku szakmai képzettség felé, a gyárban, az üzemben, a bányában, az állami gazdaságban, a kollektiv gazdaságban végzett munka iskoláján keresztül vezet a legbiztosabb ut! (Viharos taps).

A tanerők kötelessége gondoskodni arról, hogy a főiskolai hallgatók megismerjék és magukévá tegyék a tudomány legujabb felfedezéseit és a világtechnika vivmányait, elsősorban pedig a szovjet tudomány és technika felfedezéseit és vivmányait, amelyek a legfontosabb területeken bebizonyitották felsőbbrendüségüket.

A tantesület és a diákegyesületek vonjanak be minél nagyobb számu főiskolai hallgatót a tudományos tevékenységbe és — ami rendkivül fontos — a tudományos kutatások során tartsák szem előtt a vállalatok és a mezőgazdasági egységek konkrét termelési kérdéseinek megoldását — ez lévén a legfontosabb kritérium a főiskolai hallgatók által végzett tudományos munka hatékonyságának elbirálásában.

Elvtársak!

A marxi-lenini tudománynak, a természet, az élet és a társadalom tudományos igazságainak alapos megismerése segitségükre van a főiskolai hallgatóknak abban, hogy jobban és alaposabban magukévá tegyék a tudomány bármelyik ágát, hogy helyesen értelmezzék a jelenkor világtörténelmi eseményeit, elsajátitsák és alaposan megértsék pártunk és államunk politikáját, országunk fejlődésének távlatait; segitségükre van abban, hogy jó szakemberekké, öntudatos állampolgárokká, szocialista hazánk fejlődésének és az emberiség előrehaladásának aktiv harcosaivá váljanak.

A tanuló ifjuság nevelésében nagy figyelmet kell forditani a marxi-lenini filozófia és politikai gazdaságtan, továbbá a hazai és a nemzetközi munkásmozgalom történetének elsajátitására. Elszánt harcot kell folytatni a burzsoá gondolkodásmód és a burzsoá erkölcs csökevényei ellen, küzdeni kell a tudomány terén megnyilvánuló burzsoá nézetek befolyása és a misztikus előitéletek ellen, mert ezek megakadályozzák a még hatásuk alatt álló egyéneket abban, hogy valóban értékes értelmiségiekké fejlődjenek. A multnak ezek a maradványai nem tünnek el maguktól; állhatatos ideológiai nevelő munkára van szükség ahhoz, hogy felszámoljuk e maradványokat, megszabaditsuk a dolgozókat, elsősorban pedig az ifjuságot az ilyen gondolkodásbeli csökevényektől. A dialektikus-materialista filozófia harca az idealista filozófiával nem egyéb, mint a tudomány haladásáért vivott harc. Csupán az előitéletektől megszabaditott gondolkodás, a dialektikus materialista felfogáson alapuló gondolkodás nyit széles kaput a tudomány és a kultura korlátlan fejlődése felé.

★

Pártunknak a nemzeti kérdésben folytatott marxi-lenini politikája teljes jogegyenlőséget biztositott a román néppel együttélő nemzetiségeknek, amit a Román Népköztársaság Alkotmánya is szentesit. Ennek az állampolitikává vált politikának a gyakorlati megvalósitását egész dolgozó népünk ismeri és nagyra értékeli.

Azáltal, hogy következetesen biztositottuk a nemzeti kisebbségek teljes egyenjoguságát a román néppel, szüntelenül erősödött az összes dolgozók egysége és testvérisége a szocializmus felépitéséért, hazánk — a Román Népköztársaság felvirágzásáért folytatott harcban. Ez a testvériség tükröződik a diákok közötti kapcsolatokban is, a román dolgozók és az együttélő nemzetiségi dolgozók fiainak kapcsolataiban.

A népi demokratikus rendszerben az iskola hatékony eszköze az összes nemzetiségekhez tartozó fiatalok közeledésének, a nemzeti elszigetelődési törekvések, valamint a kizsákmányoló osztályok által szitott nemzeti gyülölködés maradványai felszámolásának. Iskolánk hatékony eszköze annak, hogy az ifjuságot a szocialista hazafiság és nemzetköziség szellemében, a közös cél — a szocializmus épitése — érdekében folytatott közös harc szellemében neveljék. (Hatalmas, hosszantartó taps.)

Engedjék meg, hogy ezzel kapcsolatban idézzem a nagy Lenin néhány gondolatát az iskoláról.

„Amig különböző nemzetek egy államban élnek, millió meg milliárd gazdasági, jogi és az életmódból adódó kapocs füzi össze őket. Hogyan lehet az oktatásügyet kiszakitani ebből az összefüggésből?... Ha a gazdaság összekapcsolja az egy államban élő nemzeteket, akkor az a kisérlet, hogy a „kulturális" és különösen az oktatásügyi kérdésekben egyszer s mindenkorra szétválasszák őket, képtelen és reakciós kisérlet. Ellenkezőleg, az oktatásügyben a nemzetek egyesitésére kell törekednünk, hogy az iskola előkészitse azt, ami az életben megvalósul" (V. I. Lenin Müvei 19. kötet, 507—508. oldal — 1957. Szikra kiadás.)

(Folytatása a 3-ik oldalon.)

Élen járnak az újitómozgalomban

Január végén örömhir érkezett a November 7 gyárba: a Közszükségleti Ipar Minisztériuma illetékes vezérigazgatósága közölte, hogy kiértékelték a mult év május 1 és november 7 között a minisztérium által szervezett országos ujitómozgalom eredményeit s a versenyben az aradi November 7 gyár az iparágban első helyre került és a minisztérium összes vállalatai között is jó helyezést ért el.

Az iparágon belüli verseny győztese cim elnyerése mellett az ujitási szabályzatban előirt dijazásokon kivül a gyár ujitói külön prémiumként több mint kilencezer lejt kaptak.

A mult évben kivivott siker uj eredmények elérésére buzditja az uj esztendőben a November 7 gyár ujitóit. Ezt bizonyitja mind az eddig benyujtott ujitási javaslatok száma, mind pedig ezek hasznos volta.

Ez évben, másfél hónap alatt (január 1—február 15. között) az ujitók már benyujtottak a bizottságnak 26 javaslatot. Ezek közül a bizottság mindössze kettőt utasitott vissza, mint alkalmatlant, kilenc ujitási ötlet még tanulmányozásra szorul, tizenötöt pedig már a gyakorlatban is bevezettek. Az emlitett időszakban a gyakorlatban alkalmazott ujitások egyéni megtakaritási értéke — az előzetes számitások szerint — nem kevesebb mint 241.860 lej.

Igen hasznosnak bizonyult például az az ujitás, amelynek alapján megjavitották a lisztkeverés eljárását. Ezzel az ujitással évente több mint 35.000 lejes takarékosságra tesznek szert. Ennél is értékesebb (az előzetes számitások alapján 170.550 lej megtakaritást biztosit) az az ujitás, amely szerint higitó készüléket szerkesztettek és ezzel higitják és folyamatosan adagolják a szeszgyártásnál használt melaszt.

Nem vezet közvetlen takarékosságra, de megjavitja a munka menetét mind az előerjesztésnél, mind pedig később az erjesztésnél az az ujitás, amely szerint a szeszgyártásnál az ugynevezett 36 Baling fokos melaszt az előerjesztésnél adagolják a cefréhez.

Megalakult a kezdeményező bizottság

A gáji mezőgazdasági társulásokban dolgozó családok közül egyre többen kérik kollektiv gazdaság létesitését.

E hó 19-ig összesen 46 kérvényt nyujtottak be. A kérvényezők között ott vannak Ugles Nicolae 2,66 hektár földdel, 2 lóval és mezőgazdasági szerszámmal, Erdélyi József 5,35 hektár földdel, Tóth Mihály 3,12 hektár földdel, 3 lóval és mezőgazdasági szerszámokkal, Kiss Mihály 6,09 hektár földdel és még többen mások.

Február 18-án megalakult a kezdeményező bizottság Sandici Sava elnökkel az élen. A felvilágositó munka eredményeként egyre gyorsabb ütemben érkeznek a kollektiv gazdaság megalakulását inditványozó kérvények.

Kogler Károly,
levelező

A szentlányi kollektiv gazdaságban is felkészültek a tavaszi kampányra

A szentlányi kollektiv gazdaságban a vezetőtanács a pártalapszervezet irányitásával a helység teljes kollektivizálása után megtette a szükséges intézkedéseket a tavaszi mezőgazdasági kampányhoz szükséges gépek és szerszámok javitásához. A kovácsmühelybe két uj tagot oszlottak be a munkálatok meggyorsitására. Igy sikerült idejében elvégezni a javitásokat.

A talajjavitás érdekében a fagyos idő alkalmával a gazdaság tagjai több mint 300 tonna istállótrágyát hordtak ki a földekre. Ugyanakkor az 1959-es évi épitkezésekhez már eddig több mint 10 ezer téglát szállitottunk ki. Az elmult napokban gazdaságunkban egy vagon mütrágyát szórtunk ki arra a területre, ahol cukorrépát termesztünk. Gazdaságunkban tehát szorgos munka folyik az 1959-es év eredményeinek biztositásáért.

Kiss Lajos,
levelező

58 hektáron öntözéses cukorrépát termesztenek

Ebben az évben a vladimirescui kollektiv gazdaságban az ipari növényekkel bevetett területnek 46 százalékát, vagyis 90 hektárt irányoznak elő cukorrépa termesztésére. Ugyanakkor célul tüztek ki, hogy hektáronként 30 ezer kiló átlagtermést biztositanak.

E cél megvalósitása érdekében a gazdaság vezetőtanácsa a pártalapszervezet irányitásával már az elmult év őszén konkrét intézkedést tett. Kijelölték a Maros mellett a cukorrépa vetésére legalkalmasabb területet. Az egész területen elvégezték még az elmult év őszén a szükséges mélyszántást.

A gazdaság a cukorgyárral kötött szerződés alapján már 18 tonna azotát mütrágyát biztositott a talaj javitására. Annak érdekében, hogy a cukorrépával bevetett terület növelése mellett növeljük a hektárhozamot is, a vladimirescui kollektiv gazdaságban ebben az évben 58 hektáron termesztenek öntözéses cukorrépát. E cél elérése érdekében meg van minden lehetőség és már megkezdték a talajegyenlitési munkálatok elvégzését. A gazdaság vezetőtanácsának és mezőgazdasági mérnökének véleménye szerint az öntözéses területről legalább 4 vagon cukorrépát takaritanak majd be hektáronként.

A mesterséges öntözésnél felhasználják a legujabb technikai megvalósitásokat — a müesőt fejlesztő gépeket, — amelyeket az aradi Bernáth Andor gépjavitó központban állitanak elő.

A gazdaságban ebben az évben 20 hektáron jarovizált vetőmagot vetnek, amely szintén hozzájárul a terméshozam növeléséhez. Határozatot hoztak annak érdekében, hogy a cukorrépával bevetett területen négyszer végzik majd el a kapálást.

A vladimirescui kollektivisták célkitüzése, hogy hozzájáruljanak hazánkban a cukorimport megszüntetéséhez, a dolgozók cukorral való ellátásának biztositásához.

Tizenkétcolos öntöző szivattyukat gyártanak

A Bernáth Andor gépjavitó központban, azért, hogy segitséget nyujtsanak az állami gazdaságoknak és a kollektiv gazdaságoknak a terméshozam növelésében, a többi között jelenleg 12 colos öntözésre alkalmas szivattyu-berendezéseket gyártanak sorozatban. Januárban ötven ilyen szivattyu-berendezés készült és februárban, hó végéig összesen 75 darabot gyártanak.

A 12 colos öntöző-szivattyuk gyártásánál jó munkát végez Rozsnyai Ernő csapata. A képen a csapat tagjai láthatók: Rozsnyai Ernő felvilágositást ad számukra a szivattyu-berendezések befejező müveleteivel kapcsolatban.

A G. Dimitrov gyár előkészitő részlegén

Átszervezték a munkafolyamatot

A G. Dimitrov gyár müszaki-adminisztrativ vezetőségét már közel egy év óta foglalkoztatja az előkészitő részlegben a gyártásmenet jó megszervezésének kérdése. A gyártási folyamatnak az előirt technológia alapján történő átszervezésének fő célja az hogy biztositsa az előkészitő, valamint a hegesztő részlegek munkájának egybehangolását, azonkivül a megmunkálásra kerülő alkatrészek munkafázisainak folyamatosságát elősegitse. Ezen alapvető követelmény gyakorlati megvalósitása nagyjelentőségü, mert nem csupán az emlitett két részleg munkamenetét befolyásolja, de az egész üzem gyártási folyamatát meggyorsithatja.

Mi tette szükségessé a munka átszervezését ebben a részlegben? Elsősorban az, hogy az előkészitő részlegben a gyártásra kerülő valamennyi vagontipus (személykocsi, kéttengelyes fedett tehervagon, valamint önüritő vagon) alkatrészeinek megmunkálása egyidőben történik éspedig ugy, hogy az egyes munkacsoportok valamennyi tipusu vagon munkadarabjain párhuzamosan dolgoznak.

Az átszervezés előtt a mestereknek és a müvezetőknek nehézséget okozott az a tény, hogy a csoportok valamennyi vagontipus számára dolgoztak és igy a közvetlen felettesükön kivül a három főtermék valamennyi diszpécserének szolgálatába is kellett álljanak. Ez a helyzet alaposan lecsökkentette azt az időt, amelyet a mester ténylegesen a munkások között tölthetett. Természetesen ez a helyzet a szoros ellenőrzés csökkenéséhez, a munkafegyelem lazulásához, valamint a munka minőségének csökkenéséhez vezetett.

Mindezeket elemezve az elmult év decemberében az üzemi paritbizottság, a müszaki-adminisztrativ vezetőséggel karöltve arra az elhatározásra jutott, hogy fel kell számolni az észlelt hiányosságokat és a gyártási folyamatot a legrövidebb idő alatt korszerü alapokra kell fektetni.

Az előkészitő, valamint a hegesztő részleg vezetősége a müszaki osztállyal karöltve rövidesen meg is határozta azokat a főbb irányelveket, melyeknek alapján az átszervezésnek történnie kell. Ennek figyelembevételével az előkészitő részleg müszaki-adminisztrativ vezetősége már ez év első napjaiban megtette a szükséges intézkedéseket. Mindenekelőtt a tervfeladatok ismeretében megállapitották a részleg vagontipusonkénti havi feladatát, a szükséges munkáslétszámot, a vezetők, valamint a gépek felszerelések számát és a technológiai folyamat függvényében ezeknek az ésszerü elhelyezését. Ezek szerint a vagontipusok alkatrészeinek elkészitése külön-külön vonalon történik és az egyes csoportok, brigádok, munkahelyek kizárólag egy vagontipus munkadarabjain dolgoznak. Az ugyanazon tipusu vagonon dolgozó mesterek egy vezető mérnököt (termékfelelőst), valamint diszpécsert kaptak, akik kizárólag az illető termék alkatrészeinek gyártásával foglalkoznak. Ilymódon a mesterek jóval több időt fordithatnak a munkások irányitására, a munkahelyek anyagokkal és szerszámokkal történő ellátására, mivel a másirányu munkát a termékfelelős és a diszpécser végzi.

Bár a munkások már január elején az uj átszervezés szerint kezdték meg a munkát, a gépek uj elhelyezése még nem nyert befejezést. Ez természetesen gátolja a munkamenet normális kibontakozását. Ugyanakkor még mindig fennállnak nehézségek, amelyek minden átszervezéskor, — ha rövid időre is, — de fékezik a termelést. Egyelőre még a munkások, mesterek sem sajátitották el teljesen az uj munkadarabok legésszerübb munkafogásait stb. Ennek ellenére az átszervezéshez fűzött első remények megszülettek: hosszu hónapok után az előkészitő részleg dolgozói elsőizben teljesitették havi tervüket. Minden jel arra mutat, hogy amikor a részleg munkásai, mesterei specializálódnak az uj müveletek elvégzésében, még szebb megvalósitások jönnek létre. Ehhez azonban elsősorban az szükséges, hogy a beszerzési osztály, valamint az elsődleges részlegek (a géposztály, kovácsmühely, szabászat) idejében tegyenek eleget az együttmüködési tervnek megfelelően az előkészitő részleggel szemben fennálló feladatuknak.

Fazekas György,
a G. Dimitrov vagongyár mérnöke

Csökkentik az önköltséget

A Rajoni Helyiipari Vállalat (IRILA) pankotai téglagyárának munkaközössége a mult évben egy száz lékkal tulteljesitette termelési tervét. Ugyanakkor azonban nem teljesitették az önköltség csökkentési feladatot és ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a téglagyártáshoz szükséges homokot a gyoroki homokbányából szállitották, ami igen költséges volt.

Jelenleg nagy javitások folynak a téglagyárban, de ezzel egyidőben különböző lépéseket tettek, hogy biztositsák az ütemes termelést és az önköltség csökkentését. Az ezévi gyártáshoz szükséges anyagmennyiséget már teljes egészében kibányászták és a homokot is a gyár közeléből termelik ki.

Legfiatalabb vendégmüvészeink

A zenei iskolákban, konzervatóriumokban a tanárok örömmel tanitják, oktatják tanitványaikat. Mindent megadnak növendékeiknek ahhoz, hogy tehetségüket felhasználva alkotó müvészekként hagyják el az iskolát. A rendszeres oktatásnak, a lelkiismeretes felkészülésnek nem marad el az eredménye: a tanitványok megértik a nyelvet, amelyen a hangversenypódiumokon beszélniök kell. De évekig tart, amig eljutnak eddig s ez az ut nem könnyü.

Ezek közé a müvésszé növő fiatal tanitványok közé tartoznak Ienei Aurora és Graziella Georgia zongoramüvésznők. Többizben szerepeltek már Aradon és mindig élményt jelentett mindkettőjük hangversenye. Ienei Aurora jelenleg az ország egyik legkiválóbb zenepedagógusának, Florica Muzicescu érdemes müvésznőnek irányitása alatt tökéletesiti müvészetét.

Mindketten a kolozsvári Zenemüvészeti Főiskolán kezdték tanulmányaikat s most Aradon, mint régi ismerősök örömmel üdvözlik egymást a zongora mellett.

A Refacerea gyárban felszerelik az uj részleg gépeit

A nyolc fővárosi vállalat dolgozóinak hazafias felhivására a gyár munkásai, mérnökei és technikusai elhatározták, hogy ebben az évben minden lehetőséget kiaknáznak a minél nagyobb összegü megtakaritás érdekében. A termelési költségek csökkentése a Refacerea gyárban is központi feladattá vált. A szocialista versenyek keretében a dolgozók arra törekednek, hogy a belső erőforrások fokozottabb hasznositásával, a munkatermelékenység növelésével, a minőség megjavitásával minél nagyobb megtakaritásokat érjenek el a termelésben.

A termelékenység növelésével a nyers- és segédanyag, a tüzelőanyag és villamosenergia fajlagos fogyasztásának csökkentésével jelentős terven felüli megtakaritások érhetők el a Refacerea gyárban is. A gyár munkaközössége mérlegelve az adott lehetőségeket, vállalta, hogy előirányzaton felül a fajlagos anyagfogyasztás csökkentésével 245 ezer, a selejt csökkentésével 98 ezer, a kisgépesités bevezetésével 68 ezer, a tervfeladaton tulmenő termelés által pedig 100 ezer lej értékü megtakaritást eszközölnek egy év alatt. A gyárban megvannak a lehetőségek a kötelezettségvállalások teljesitésére. Vegyük sorba ezeket a lehetőségeket.

Elsősorban is megemlithetjük az uj technika bevezetését, a munkafolyamat fokozott gépesitése által elérhető takarékosságot. Az elmult év végén befejezték a főzelék-konzerváló részleg uj helyiségének épitését és megérkezett a teljes felszerelés is. Hátra van még a szerelési munka, amelyet a tervek szerint májusig befejeznek. Idejében megtörténik minden intézkedés arra nézve, hogy a főzelékek konzerválása már az uj részlegen történjék. Itt a munkafolyamatot teljes mértékben gépesitik. Ugyancsak az uj épületben nyer elhelyezést a főzelékfélék piritását végző részleg is. Az eddig használatos kazánokban való párolás helyett — ezentul speciális berendezés segitségével — piritani fogják a főzelékféléket. Az uj eljárás szerint készült konzervek minőségileg jobbak lesznek és jóval rövidebb idő alatt készülnek el mint eddig.

Jelentős eredményeket fognak elérni a kisgépesités fokozottabb ütemü bevezetésével is. Ez év folyamán teljesen gépesitik a belső szállitást. Az üvegek ellenőrzését eddig kézzel végezték, ami hosszadalmas és fárasztó müvelet volt. Ezt a munkát is rövidesen gépesiteni fogják. Erre a célra a kolozsvári Technofrig vállalattól két gép érkezik.

A gyár müszaki vezetősége rájött arra, hogy a konzervdobozok és az üvegek bádogteteje azért rozsdásodik, mert mosás után mindjárt a raktárba szállitják. Ennek elkerülése végett futószalag rendszert fognak bevezetni és ezentul géppel végzik a mosást, száritást és zsirozási munkálatokat. Az uj eljárás előnye lesz, hogy rövidebb idő alatt végzik ezeket a munkálatokat, azonkivül megakadályozzák a bádog rozsdásodását.

A nyolc bukaresti vállalat országos kezdeményezése termékeny talajra talált a Refacerea gyárban is. A gyár munkaközössége jól tudja, hogy az önköltségi ár állandó csökkentése rendkivül fontos az állami akkumuláció növelése, a népgazdaság fejlesztése és a lakosság életszinvonalának emelése szempontjából. Ehhez pedig az szükséges, hogy valamennyien állandó és fokozott harcot folytassanak minden vonalon a takarékosságért.

Török Helén

RÁDIÓMÜSOR

Szombat, február 21.

BUKAREST I. 6: Hirek. 6,15: A falurádió müsora. 6,25: Román népi táncok. 7: Hirek, sajtószemle. 7,15: Traktorista dalok. 7,30: Szórakoztató muzsika. 9: Könnyüzene. 9,30: Népünk harcaiból. 10,38: Román népzene. 11: Hirek. 11,03: Esztrád muzsika. 12,30: Szovjet népzene. 13: Hirek. 13,05: Hangszerszólók. 14: Zeneszámok. 15: Hirek. 15,10: Könnyüzene. 15,35: Szimfonikus zene. 16,15: Itt Moszkva beszél! 16,45: Ion Cretu énekel. 17: Hirek, időjárásjelentés. 18: Hangverseny közvetités. 19,52: Jóéjszakát gyerekek! 20: Hirek. 20,05: Külpolitikai szemle. 21: Tánczene. 22: Hirek, sport, időjárásjelentés. 22,30: Hétvégi müsor. 23: Tánczene. 23,52: Hirek.

BUKAREST II. 14: Hirek. 14,07: Könnyüzene. 15: A főváros hangverseny termeiből. 16: Hirek, időjárásjelentés. 16,15: Operarészletek. 16,45: A tudomány a béke szolgálatában. 17: Népek zenéjéből. 17,30: Kórusművek. 17,55: Orvosi tanácsadó. 18: Hirek. 18,05: Szimfonikus zene. 19: Népzene. 19,30: Irodalmi müsor. 19,45: Operett-est. 21: Hirek, időjárásjelentés, sport. 20,15: Népzene. 22: Tánczene. 23: Hirek. 23,15: Szimfonikus zene. 23,52: Tánczene.

A hét filmjei

N. BALCESCU mozi: Trapéz. DOZSA GYÖRGY mozi: Ismerték egymást. HERBAK JANOS mozi: Sóbálvány. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Herbák János moziban Szimpoziont rendeznek a HARMAN AZ ERDŐBEN cimü szovjet filmről. I. L. CARAGIALE mozi: A hong-kongi kémnő. IFJUSÁGI mozi: Csizmás Kandur ujabb kalandjai. PROGRESUL mozi (Ujarad): A gépkocsi őre. MAKSZIM GORKIJ mozi: (Mikelaka): Kémkedés — kémelhárítás. SOLIDARITATEA mozi (Gáj): Az utolsó boszorkány. DECEMBER 30 üzemi filmszinház: szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor, vasárnap: 4, 6 és 8 órakor: A sebhely. TEBA üzemi filmszinház: szombaton és vasárnap: Szerették az életet. ILIE PINTILIE mozi: Egy halálraitélt megszökött.

Majláti tudósitás

A tavaszi mezőgazdasági kampányra készülnek

(Libus Piroska levelezőnk jelenti): A majláti kollektiv gazdaság műhelyeiben szorgos munka folyik a mezőgazdasági gépek és szerszámok idejében való megjavitására. A gazdaság négy műhelye egymással versenyezve végzi a javitást. Ugyanakkor megkezdődött a két vagon műtrágya szállitása a vingai állomásró.. A műtrágyát a buzaföldekre szórják, hogy evvel is hozzájáruljanak a terméshozam növeléséhez.

Előkészületek az 1959-es évi épitkezésekre

A majláti kollektiv gazdaságban már az elmult években is nagyarányu épitkezéseket végeztek. Amióta azonban a község valamennyi dolgozó parasztsága belépett a kollektiv gazdaságba és igy községünk teljesen kollektivizált helységgé vált, az 1959-es évben még nagyobb épitkezéseket végzünk. Ló- és tehénistállót, 1000 darab baromfi számára való ólat, egy 25 vagon befogadóképességü raktárt és két 20—20 vagon befogadóképességü kukorica-kotárkát épitenek.

Gazdaságunkban meg van minden lehetőség ahhoz, hogy az emlitett épitkezéseket elvégezzük, külön épitkezési brigádot szerveztünk és hozzáláttunk az épitőanyagok szállitásához is. Eddig már több, mint 60.000 darab téglát szállitottunk le a vingai állomásról. Az idő enyhülésével gazdaságunkban hozzáláttunk a nagyarányu épitkezések elvégzéséhez.

A szövetkezet működéséről

A majláti szövetkezet a közelmultban tartotta meg évi közgyülését. Ez alkalommal kitünt, hogy a községben müködő szövetkezet bizonyos mértékben jól dolgozott. Ötven személlyel gyarapodott a taglétszám, 6500 lejjel növekedett az alaptőke. Ugyanakkor szövetkezetünk a felvásárlási tervet 85 ezer lej értékben a gabonára való szerződéskötést pedig 65 ezer lej értékben teljesitette.

A majláti szövetkezet az elmult évben 1 millió 500 ezer lej értékü ipari termékeket juttatott a község lakosságának. A közgyülés alkalmával az eredmények mellett a szövetkezeti tagok számos hiányosságra is rámutattak. Többek között kérték, hogy a vingai szövetkezet, — amelyhez tartozik a majláti szövetkezet is — forditson nagyobb figyelmet a szövetkezet áruellátására. Sok esetben hiányzik a szövetkezetből a telepes rádióknál nélkülözhetetlen elem, különböző szövetek, valamint nagyobb zománcozott áruk, mint zsiros-bödön, nagyobb méretü zománcozott tál (vájling). Ugyanakkor felhivták az üzletvezető, a beszerző, valamint a vingai szövetkezet áruelosztó figyelmét, hogy Majlát részére utaljanak ki több petroleumot akkor amikor jó az ut a szállitásra mert csak igy lehet biztositani, hogy Majláton megfelelő mennyiségü petroleum álljon a fogyasztók rendelkezésére, akkor is, amikor nehéz a szállitás.

A Szovjet Hadsereg Napja előtt

A MIHEJEVEK

Primorszkaja tartomány, Hanku tó. A tó dél-nyugati oldalán néhány kilométerre emelkedik a Pavlov domb. 1936 novemberében a régi mandzsuriai határnál a szovjet határőrök elkeseredett harcot vivtak a japán szamurájokkal. A küzdelemben Lagoda géppuskás életét áldozta.

Fjodor Mihejev, tizenkilenc éves fiatalember, aki a GTA egyik aratócséplőgépén dolgozott, az elsők között szerzett tudomást a szomoru hirről. Elhatározta, hogy honfitársának helyébe lép. Még aznap este közölte ezt apjával. Dmitrij Mihejev megindultságával küzdve, fia válla-ra tette kezét:

— Igen, el kell menned.

Másnap levél indult Moszkvába Vorosilov marsallnak, a védelem népbiztosának czimére.

„Szeretett Kliment Jefremovics — irta az öreg Mihejev. — Egyik határmenti összetüzésben Szemjon Lagoda honfitársunk életét vesztette. Nekem kilenc legényfiam van. Kettő közülük a Távol-Keleten szolgál; a harmadik is oda vonult be, mielőtt hadköteles lett volna. Kérem, engedélyezze még egy fiamnak, hogy a korhatár elérése előtt, belépjen a Vörös Hadseregbe".

Moszkvából hamarosan megérkezett a válasz. Kliment Jefremovics köszönetet mondott Mihejevnek hazafias cselekedetéért és engedélyezte, hogy Fjodor is bevonuljon.

Nemsokára a kolhozparasztok kikisérték a Távol-Keletre induló fiut. Fjodorral együtt ment Dmitrij Mihejev is.

Dmitrij Mihejev felkereste akkor a páncélosok táborát. A parancsnok betessékelte egy tankba, megsétáltatta az erdőben, megmutatta hogyan győzi le ez a vaskolosszus az akadályokat, mily vastag fákat képes kidönteni.

„Hihetetlenül erős — esett ámulatba a volgamenti kolhozparaszt. — Hány emberből áll a legénysége?"

A felelet gondolkodóba ejtette Dmitrij Mihejevet. Majd igy fordult a parancsnokhoz:

— Lehetséges lenne-e, hogy a legénység csak Mihejevekből álljon?

— Vagytok elegen a családban? — kérdezte mosolyogva a parancsnok.

— Elegen, több páncélkocsi számára is.

Ujabb levél indult Moszkva felé és a válasz ezuttal sem váratott magára. A jóváhagyás megérkezett. A hazafias testvérek gondjukba vették a harcikocsit.

Összel távirat érkezett a Volga mellékére. A távol-keleti hadsereg parancsnoka meghivta Dmitrij Mihejevet, vegyen részt a Nagy Október tiszteletére rendezett diszfelvonuláson. Mihejev magával vitte másik fiát, Ivánt is.

A Szovjet Hadseregben igy jött létre először egyetlen család tagjaiból egy páncélkocsi legénysége.

Pavel, a legidősebb, biztos kézzel irányitotta a legénységet, Fjodor jól megtanulta a kocsivezetést, Vlagyimir elsajátitotta a célbalövés müvészetét, Ivan pedig a század legjobb szerelője lett, Viktor, a hadnagy, sikerrel látta el szakaszparancsnoki teendőit.

1938 őszén a fivérek tisztiiskolába kerültek. Elhatározták, hogy tisztek lesznek.

★

Amikor a hitleristák első bombái békés szovjet városokra és falvakra hullltak, a Mihejev fivérek távol voltak a szülői háztól. Páncélos ezredük a nyugati határnál, Lemberg közelében állomásozott. Viktor századparancsnok volt, Pavel a helyettese, Fjodor, Ivan és Vlagyimir szakaszuk élén álltak. A fivérekből érett, tapasztalt tisztek lettek. Szüntelenül tökéletesitették katonai tudásukat, élénken részt vettek az ország politikai és társadalmi életében. Viktort megválasztották küldöttnek a kommunista párt XVIII. kongresszusára, Vlagyimir pedig az OSzSzSzK Legfelső Szovjetjének jelvényét viselte.

Fjodor Mihejev parancsot kapott, hogy a páncélosok számára veszélyes helyen álljon őrségben. Mellette, közelebb az erdőhöz, Vlagyimir és Ivan álcázott tankjai álltak.

Nemsokára feltünnek a fasiszták. Mintha diszfelvonuláson lennének a sárga horogkeresztes páncélkocsik. Fjodor öt kocsit számolt. Egyre csökkent a lesben álló szovjet páncélosok és az ellenséges gépek közötti távolság. Hirtelen a motorok zugását felbeszakitotta a Fjodor tankján működő ágyu bömbölése. Az oszlop élén haladó fasiszta kocsi megrázkódott, a következő dörgés pedig füstbe burkolózott.

Ezzel egyidőben a Mihejev fivérekből alakult másik egység az utolsó kocsit vette célba. Az ellenség manőverezni kezdett, megkisérelt kiszabadulni a tüzvonalból, de a körülötte levő mocsár miatt nem menekülhetett. A páncélosokat ezenfelül a gyalogosok is erősen támogatták. Elvágták a visszahuzódó páncélkocsikat kisérő hitlerista géppuskások visszavonulását.

E rövid harcban Fjodor Mihejev szakasza öt fasiszta tankot semmisitett meg. Az egész Mihejev század felgyujtott nyolc páncélkocsit és megölt több mint 50 ellenséges géppuskást.

Másnap a század kitünt a folyó átkeléséért vivott harcban. Egyenlőtlen küzdelemben hat ellenséges tankot, tiz tehergépkocsit semmisitett meg.

A kezdeti győzelmek örömét árnyékba boritotta az egyik fivérnek, Ivánnak halála. A páncélkocsiban érte a vég, ellenséges lövedék repeszdarabja találta el. Fivérei a folyóparton terebélyes gesztenye alá temették, s eskü vel fogadták, hogy bosszut állnak a fasisztákon.

Amikor Dmitrij Mihejev megtudta a rettentő hirt Iván haláláról, mellette állt fia, Szemjon.

— Eh, nem lehet verekedés kék foltok nélkül, háboru vérontás nélkül — mondta halkan és fiára nézett. — Mit gondolsz Szjoma?

Szemjon sokszor gondolt már arra, elérkezett az ideje, hogy ő is kimenjen a frontra. Apja kérdése nem érte váratlanul.

— Apám, ugy gondolom, rám került a sor, hogy bevonuljak, jelentkezem a frontra. Vegye tudomásul, az az átkozott Hitler, hogy a Mihejev család tagjai helytállnak.

— Ez az elhatározásod? Jól van fiam!

Kiev mellett esett el hősiesen Alekszandr, aki a háboru elején vonult be. És a Mihejev családban volt, ki helyébe álljon. Pjotr, a legkisebbik ment el katonának. Dmitrij Mihejev kérésére a Távol-Keleten ujból megalakult a Mihejev legénység. Részt vett benne Mihail, aki 1940 óta egy páncélos egységben teljesitett katonai szolgálatot, valamint Szemjon és Pjotr.

Sztálingrád, Kurszk, Kiev, Varsó, Prága, Berlin, ezek az idősebb páncélos katonafivérek harcainak állomásai. A fiatalabbak az imperialista Japánnal vivott háboruban tüntek ki. Több mint 50 érdemrend és érem — ime, a Nagy Honvédő Háboru éveiben véghezvitt harci tevékenységük mérlege.

Es Dmitrij Mihejev kolhozparaszt méhész fáradhatatlanul dolgozott. A háboru idején több tucat hordó mézet küldött a frontra. Az öreg méhész egész megtakaritott pénzét odaadta, hogy hozzájáruljon a front számára oly szükséges páncélkocsik gyártásához.

★

Dmitrij Mihejev Habarovszkból tért haza. Az érdemrendet vette át, amelyet a haza védelmében tanusitott hősiességének elismeréseképpen adott neki a kormány. Fogadására kivonult az egész kolhoz, valamint a rajon küldöttei is. Ünnepi gyülést tartottak. A magas kitüntetésért szivből jövő jókivánságokkal árasztották el honfitársai.

Azokban a napokban Mihejev házában a vendégek egymásnak adták a kilincset. Dmitrij Mihejev szivélyesen fogadott mindenkit, részletesen elmondta hogyan kapta az érdemrendet és milyen melegen fogadták Habarovszkban.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a vendégek a levelet, amelyet a Szovjetunió Miniszterlanácsának elnöke küldött Mihejevnek.

„Tisztelt Dmitrij Fjodorovics — hangzott a levél. — A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége a „Tisztelet érmé"-vel tüntette Önt ki. Melegen üdvözlöm ebből az alkalomból. A kitüntetés arról tanuskodik, hogy a haza és a kormány nagyra-értékeli az Ön hazafias kezdeményezését, Szovjet Hadseregünk megerősitése iránt tanusitott gondoskodását. Az Ön fiai, a Mihejev-páncélosok dicsőséges fegyvertényeinek példájára nevelik szovjet hazánk bátor védelmezőinek uj nemzedékét.

Kivánom, hogy Önnek és egész családjának sok sikerben legyen része a munkában és tanulásban és valamennyien hosszu életet érjenek meg".

Fénykép jár kézről-kézre: Dmitrij Mihejev, Malinovszkij marsall oldalán.

Dmitrij Mihejev magáról, fiairól és terveiről beszélt.

„Négy fiam — mondja — továbbra is a páncélosoknál marad. Vlagyimir Mihejev ezredes a Katonai Akadémia elvégzése után egy páncélos egység parancsnoka lett; Mihail, Szemjon és Pjotr tisztek, páncélos különitmények élére kerültek. Három fiu — Pável, Fjodor és Viktor — tartalékos tiszt. Pável tanár, szülőfalujában tanit. Fjodor a sztálingrádi vizerőmünél dolgozik, Viktor pedig, aki egy katonai egység parancsnoka volt, nemrég került tartalék-állományba.

Dmitrij Mihejev ujabb fényképét mutat a vendégeknek: unokái, Valentyin és Albert, Viktor és Pável fiai láthatók rajta. Az előbbi már el is hagyta a páncélos katonaiskolát, az utóbbi is hamarosan elvégzi. Ők is atyjuk nyomába lépnek...

M. Liszenkov
alezredes

A Román NK Diákegyesületei Szövetségének második országos konferenciája

(Folytatás az első oldalról.)

A további munkálatok során megvitatták a Romániai Diákegyesületek Szövetsége Tanácsának munkabeszámolóját és az ellenőrző bizottság jelentését.

Felszólaltak CORNEL BURTICA bukaresti és FAGARAS GEORGESCU jasi küldöttek.

A délutáni ülésen a küldöttek viharos tapssal fogadták a szónoki emelvényre lépő JURIJ SZKIRJATOVOT, a szovjet ifjusági szervezetek bizottsága mellett működő diáktanács alelnökét, aki a két millió szovjet főiskolai hallgató, a lenini Komszomol és az egész szovjet ifjuság meleg testvéri üdvözletét tolmácsolta a konferenciának és országunk ifjuságának.

A beszámolókkal kapcsolatos vitában felszólalt ONORIU RATIU kolozsvári, LILIANA STEFANESCU galaci, FURÓ GYULA sztálinvárosi, MARCO BALEKIOS temesvári és KOSZTI ISTVÁN kolozsvári küldött.

A jelenlevők tapsa közepette emelkedett szólásra HU CI-LI, az Összkinai Diákszövetség elnöke, aki a kinai főiskolások és Kina egész ifjuságának üdvözletét tolmácsolta, majd átadta a konferenciának a kinai főiskolások által készitett ajándéktárgyakat.

Ezután SUDHANSHU CHAUDHURI, a Nemzetközi Diákszövetség titkára lépett az emelvényre. Hangsulyozta a világ főiskolásai egységének nagy jelentőségét a békéért folyó harcban, kidomboritva a Nemzetközi Diákszövetség tevékenységét, amely az összes főiskolai hallgatók barátságának és együttműködésének megerősitésére irányul. Sudhanshu Chaudhuri végül a Nemzetközi Diákszövetség zászlaját ajándékozta a konferenciának.

A következőkben GRIGORE CRAINICEANU elvtárs, az igazoló bizottság elnöke előterjesztette az igazoló bizottság jelentését.

Utána IULIAN CIRTINA bukaresti és AUREL IVAN iasi küldöttek szólaltak fel.

Ezután NIKOLAJ GENCEV, a Bolgár Dimitrovista Kommunista Ifjusági Szövetség Központi Bizottságának tagja üdvözölte az értekezletet és ujabb sikereket kivánt a romániai főiskolásoknak és az egész ifjuságnak a szocializmus felépitésében.

NAZIM SZALO-nak, az Iraki Diákszövetség képviselőjének felszólalása alkalmával a konferencia részvevői kinyilvánitották szolidaritásukat a nemzeti függetlenségük megszilárditásáért és a gyarmatositók mesterkedései ellen harcoló népekkel.

A Csehszlovák Köztársaság ifjusága nevében ELENA SUCHOVSKA, a Szlovák Ifjusági Szövetség Központi Bizottságának titkára üdvözölte a konferenciát.

A jelenlevők ezután bizottságot választottak meg, amely módositásokat fog javasolni a romániai Diákegyesületek Szövetségének szervezeti szabályzatához.

Az értekezlet folytatja munkáját.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde

(Folytatás az első oldalról.)

Másutt pedig, a nacionalistáknak a tanügyi kérdésekkel kapcsolatos nézeteit visszaverve, Lenin a következőket mondja:

„Általában a demokrácia, különösen pedig a munkásosztály érdekei ennek éppen az ellenkezőjét követelik: arra kell törekedni, hogy minden egyes helységben valamennyi nemzetiség gyermekei egységes iskolákban együtt tanuljanak; arra van szükség, hogy valamennyi nemzetiség munkásai közösen folytassák a proletár iskolapolitikát...“

„Nem arra kell törekednünk, hogy valamilyen módon válaszfalakat emeljünk a nemzetek közé az oktatásügyben, hanem ellenkezőleg, arra, hogy megteremtsük azokat az alapvető demokratikus feltételeket, amelyek mellett a nemzetek békésen együtt élhetnek az egyenjoguság alapján“. (V. I. Lenin Művei 538—539. oldal, 1957. Szikra kiadás).

Ugy vélem, munkálkodnunk kell még azért, hogy iskolánk egyre nagyobb mértékben hozzájáruljon az összes nemzetiségekhez tartozó ifjak testvériségének megszilárditásához hogy tanuló ifjuságunk, nemzetiségre való tekintet nélkül együtt éljen, tanuljon és együtt fejtsen ki társadalmi és kulturális munkát. A diákegyesületeknek ezen a téren fontos szerepük van. (Hatalmas taps).

A multban a burzsoázia és a földbirtokosság nemzeti elnyomó politikát folytatott, a sovinizmus és a nacionalizmus mérgét terjesztette, hogy ellenségeskedést szitson a különböző nemzetiségű dolgozók között és eltéritse őket a létérdekeiért folyó közös harctól. Ismeretesek annak a diverziós nacionalista-soviniszta tevékenységnek a káros következményei, amelyet a kizsákmányoló osztályok és szekértolóik — a fasiszta szervezetek — fejtettek ki a tanuló ifjuság soraiban. A kizsákmányoló osztályok és szekértolóik — a fasiszta szervezetek igyekeztek kihasználni a tanuló ifjuság tapasztalatlanságát és politikai éretlenségét, valamint azt, hogy ennek az ifjuságnak jelentős része a tehetős rétegek soraiból került ki és igy fogékonyabb volt a soviniszta nevelés iránt.

A kizsákmányoló osztályok maradványai, a reakciós elemek és az idegen imperialista ügynökök ma is megkisérlik, hogy az ifjuság és a főiskolások soraiban nacionalista-soviniszta, népellenes eszméket terjesszenek, ellenségeskedést és nemzeti elszigetelődést propagáljanak. De akárcsak egész ifjuságunk, főiskolásaink is —, akik nagyrészt dolgozó családokból származnak s akiknek szülei ismerték és saját bőrükön tapasztalták a kegyetlen burzsoá-földesuri kizsákmányolást, a társadalmi és nemzeti elnyomást — értékelni tudják a nép forradalmi vivmányait, gyülölik a nép ellenségeit és erélyesen visszavágnak az osztályellenség bármilyen megnyilvánulására. (Hosszantartó, viharos taps).

A felsőfoku tanintézetek nevelő munkája során a diákokban méginkább ki kell fejleszteni a szeretet és határtalan odaadás érzését a haza, a dolgozó nép és annak forradalmi vivmányai iránt, a Román Munkáspárt iránt, amely folytatója a román nép nemzeti és társadalmi felszabadulásért vivott harca dicső hagyományainak és a nép kipróbált vezetője az uj, szocialista élet felépitéséért vivott harcban. (Hosszas taps, éljenzés).

A főiskolásokat segiteni kell abban, hogy megismerjék és becsüljék mindazt, ami értékes és haladó a román tudomány és kultura multjából és hogy szüntelenül fejlesszék látókörüket népünk és a többi nép kulturális alkotásainak megismerése által.

A főiskolai hallgatókat a Szovjetunió és a többi szocialista ország népei iránti testvéri barátság nemes érzelmeinek szellemében, az egész világ dolgozóival való szolidaritás szellemében kell nevelni.

A főiskolai oktatás előtt álló rendkivül felelősségteljes feladatok teljesitésében jelentős szerep hárul az egyetemek és intézetek pártszervezeteire, amelyeknek minden figyelmüket a főiskolai hallgatók körében kifejtendő oktató, tudományos és politikai-nevelő munka állandó javitására kell forditaniok.

Elvtársak!

A világon ma óriási átalakulások mennek végbe, amelyek nagy léptekkel viszik előre az emberiséget a haladás utján. Rendkivüli boldogságot jelent az ifju nemzedék számára, hogy ilyen történelmi eseményekben és hőstettekben gazdag korszakban született és él.

A földkerekség több mint egynegyedén, amely a világ lakosságának több mint egyharmadát foglalja magában, a Szovjetunió és a szocialista tábor többi országának a marxizmus-leninizmus mindent legyőző eszméitől vezérelt népei önfeláldozó és lelkes munkájukkal, egymást testvérien segitve, egyre ujabb győzelmeket vivnak ki a kapitalizmussal folyó békés versenyben, s példájukkal megerősitik a világ dolgozóinak a szocializmus és a világbéke nagy ügyének győzelmébe vetett bizalmát. (Hosszas taps).

Az egész emberiség elismerte a szovjet kultura, tudomány és technika sikereit, amelyekre a Föld első mesterséges holdjai és a tizedik bolygó, a Napnak az ember által megteremtett bolygója tette fel a koronát. Ez a nagyszerű győzelem, amely megnyitotta az ember behatolásának korszakát a bolygóközi térségbe, ujabb döntő bizonyitéka a szocialista rendszer felsőbbrendüségének a kapitalista rendszer felett.

A kommunizmus általánosan kibontakozó építésének nagyszerű programja, amelyet a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXI. kongresszusa dolgozott ki, világosan tükrözi azokat a kimerithetetlen és a történelemben példa nélkül álló lehetőségeket, amelyeket a szocialista rendszer biztosit az ember számára egyre jobb életének megteremtéséhez. A békés építés e nagyszerű programjának valóraváltása nagy hatással lesz nemcsak a szovjet nép életére, hanem a többi szocialista ország és az egész világ népeinek életére is.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXI. kongresszusa ismét bebizonyitotta, hogy a szocializmus és a béke elválaszthatatlanok egymástól.

A haladószellemű emberiség mélységes hálát érez a Szovjetunió iránt, azokért a fáradhatatlan erőfeszitésekért, amelyeket a béke megvédése, a nemzetközi feszültség enyhitése, valamint a béke és a szocializmus ellenségei által szitott háborus veszély elhárítása érdekében fejt ki.

A Román Népköztársaság a szocialista tábor többi országaival és a világ összes békeszerető erőivel együtt küzd a vitás nemzetközi kérdések békés megoldásáért, a hidegháboru megszüntetéséért, azért, hogy a ma fegyverkezésre forditott óriási anyagi eszközöket állitsák az emberek életének megjavitása, a béke és a haladás szolgálatába.

Az egész néppel, a munkásifjakkal együtt országunk egyetemi hallgatói melegen támogatják államunk békepolitikáját. A diákegyesületek baráti és együttműködési kapcsolatokat létesitenek és épitenek ki a szocialista országok főiskolásaival és az egész világ haladószellemű diákjaival s ezzel jelentősen hozzájárulnak az ifjak, a diákok és mindazon erők egyesitéséhez, amelyek a béke ügyének győzelméért küzdenek, mivel ez elsősorban a fiatal nemzedék érdeke.

Kedves diák elvtársak!

Országunk ifjusága előtt nyitva az ut a jövő felé, a legragyogóbb és legnemesebb cél: a szocializmus és a kommunizmus építése felé drága hazánkban.

Szép hazánk van és szorgalmas népünk. A szocializmus olyan óriási erőket szabaditott fel, amelyek képesek értékesiteni népünk hatalmas anyagi és szellemi kincseit, hazánk gazdasági erejének s a dolgozók jólétének növelése érdekében.

Szocialista gazdaságunk és kulturánk ragyogó fejlődési távlatai széles teret nyitnak a munkára országunk valamennyi dolgozója, az ifjuság, a különböző szakemberek, értelmiségieink számára.

Alaposan fel kell készülnötök a választott hivatásra, arra a csodálatos épitőmunkára, amely az ország minden részén vár reátok, s ahol teljes lehetőségetek lesz tanuságot tenni tehetségetekről, energiátokról, leikesedésetekről és minden képességetekről a szocializmus győzelméért, a nép javáért és boldogságáért, drága hazánk felvirágoztatásáért, a világbékéért kifejtett munkában és harcban. (Viharos taps).

A diákegyesületek két évi tevékenységük alatt termékeny munkát végeztek a párt által kijelölt uton.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a Román Népköztársaság kormánya kifejezi azt a meggyőződését, hogy a diákegyesületek a pártszervezetek vezetésével és az IMSz szervezetek segitségével növelni fogják hozzájárulásukat az egyetemek és főiskolai intézetek munkájának megjavitásához, hogy ezek az intézmények a fejlett tudomány és kultura, minden elavult és régi elleni harc erőditményeiként tovább fejlődjenek, hogy felkarolják és diadalra vigyék az ujat, hogy tehetséges, a szocializmus építésének ügyét szivvel-lélekkel szolgáló, odaadó értelmiségi káderekat neveljenek. (Hosszantartó taps).

A Párt Központi Vezetősége és a kormány teljes sikert kiván a Diákegyesületek II. országos konferenciájának munkálataihoz, sikereket kiván a tanuláshoz, a Román Népköztársaság összes főiskolásainak.

★

(Taps és éljenzés a jelenlévők helyükről felállva éltetik a Román Munkáspártot és annak Központi Vezetőségét, élen Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal).

N. Sz. Hruscsov beszéde a sztalinogorszki vegyipari kombinátban

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ:

Február 18-án ünnepi ülés keretében átnyujtották a sztálinogorszki vegyipari kombinátnak a Vörös Zászló munkaérdemrendet. Ebből az alkalomból N. Sz. Hruscsov, az SzKP KB első titkára, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, beszédet mondott. Hruscsov elvtárs hangsulyozta, hogy a vegyipari termelés tekintetében a Szovjetunió jelenleg első helyen áll Európában, világviszonylatban pedig a második helyet foglalja el. 1965-ben — mondotta — a legfőbb vegyipari termékek előállitása tekintetében a Szovjetunió meg fogja közeliteni az Amerikai Egyesült Államok szinvonalát.

N. Sz. Hruscsov rámutatott arra, hogy a szovjet dolgozók határozottsággal és következetesen valóra váltják a vegyipar gyors fellenditésének programját, amelyet az SzKP Központi Bizottságának plénuma 1958 májusában dolgozott ki.

A vegyipar gyorsütemű fejlődése — mondotta N. Sz. Hruscsov — létfontosságu feladat népünk számára a kommunizmus müszaki-anyagi alapjának megteremtése terén. Nagy jövő vár a vegyiparra. Az SzKP KB májusi plenáris ülésén kijelölt feladatokat az előttük álló óriási munka kezdetének kell tekinteniünk. A vegyiparban nagyobb mértékben kell kihasználni a legolcsóbb nyersanyagokat — a kőolaj gázokat és a földgázt. Ezek nagy mennyiségben fordulnak elő országunkban.

N. Sz. Hruscsov ezután a müanyagok ipari alkalmazásának kilátásaival foglalkozott. A gépiparban például — mondotta — ezeknek az anyagoknak a felhasználása ötszörösére emelkedik. A korszerű repülőipar, a lökhajtás technika, a radiolokáció és más uj technikai ágak fejlődése elképzelhetetlen a müanyagok felhasználása nélkül. A mesterséges holdak, kivált pedig az űrrakéta felbocsátására nem kerülhetett volna sor, ha nem rendelkezünk a szükséges polimérekkel és szintetikus üzemanyagokkal.

N. Sz. Hruscsov közölte, hogy az 1965-re előirányzott 500 millió méter gyapjuszövetből 450 millió métert mürostokból fognak előállitani. Az ebben az évben gyártásra kerülő selyemkelme 97 százalékát, 1437 millió métert, müszálakból gyártják. 233 millió pár lábbeli készül müanyagokból. Az egy főre jutó különböző textilanyagok termelése a hétéves terv folyamán 15 méterre növekszik. Ebből 10 métert mürostok és müszálak felhasználásával állitanak elő. Ha mezőgazdasági eredetü nyersanyagok felhasználásával kellene 10 méterrel növelnünk az egy főre eső textilmennyiséget, a mai mennyiségen felül még 80 millió juhra és több mint 350 ezer tonna nyersgyapotra lenne szükségünk.

N. Sz. Hruscsov rámutatott a tudomány óriási szerepére a vegyipar fejlesztésében. A vegyészet terén — mondotta — szorosabban egybe kell hangolni a szovjet tudósok tudományos tevékenységét a többi szocialista ország tudósainak tevékenységével. N. Sz. Hruscsov ezzel kapcsolatban kidomboritotta a Német Demokratikus Köztársaság vegyészeinek tapasztalatait. A német elvtársak — mondotta — nagyszerű dolgokat készitenek a vegyipari nyersanyagokból.

N. Sz. Hruscsov felhivta a sztálinogorszki vegyipari kombinát — a szovjet nehézipar egyik legjelentősebb vegyészeti üzeme — dolgozóit, hogy minden erejükből mozditsák elő a szovjet vegyipar fejlődését.

Az olasz ifjúsági szervezetek készülnek a VIT-re

RÓMA. (Agerpres.) TASZSZ:

Az 1959 julius-augusztusában Bécsben megtartandó hetedik Világifjusági Fesztivál előkészitésével kapcsolatban az olasz ifjusági szervezetek február 17-én Rómában találkozót rendeztek a kulturális és müvészeti élet vezetőivel. Umberto Terracini kommunista szenátor, az olasz előkészitő bizottság elnökségének tagja, beszédet mondott és kidomboritotta az ifjusági találkozók nemzetközi jelentőségét a népek közötti kapcsolatok megjavitása szempontjából.

Vincenzo Baljamo, az Olasz Szocialista Párt ifjusági szervezetének titkára, a hetedik Világifjusági Találkozó nemzetközi előkészitő bizottságának tagja beszédében szervezeti kérdésekkel foglalkozott.

Több olasz kulturális személyiség, irók, filmrendezők és festőművészek kijelentették, hogy hozzájárulnak a találkozó megszervezésének sikeréhez.

Ázsia és Afrika népei támogatják Kamerun jogos követelményeit

KAIRÓ. (Agerpres).

Muhammed Fuad Galal, az Egyesült Arab Köztársaság küldöttségének vezetője az afrikai népek konferenciáján február 17-én tartott sajtóértekezletén kijelentette, hogy a Nemzeti Unió támogatja Kamerun igazságos ügyét és mindenben helyesli Kamerun népének a függetlenségre és az egységre irányuló törekvését.

Galal rámutatott arra, hogy Kamerunban elnyomás és terror uralkodik. Hangsulyozta, hogy 1957 novemberétől 1959 januárig a gyarmati hatóságok több mint 5000 kamerunit végeztek ki, azonkivül több mint 50.000 embert itéltek börtönbüntetésre, közöttük asszonyokat és gyermekeket. A gyarmati hatóságok törvényen kivül helyezték a Kameruni Nép Szövetségét, amely a lakosság 80 százalékát képviseli.

Galal végül kijelentette, hogy Ázsia és Afrika népei támogatni fogják az ENSz-ben a kameruni nép jogos követeléseit és igazságos harcát.

—o—

Újabb sikertelen kisérlet Cap Canaveralon

CAP CANAVERAL. (Agerpres.)

Az amerikai katonai hatóságok február 19-ről 20-ra virradó éjszaka egy Atlas tipusu ballisztikus rakétát löttek ki Cap Canaveralban. Mint a France Presse közli, a rakéta négy perccel kilövése után felrobbant. A hirügynökség szerint „a megfigyelők eleinte azt hitték, hogy a kisérlet sikerült, a látóhatár szélére érve azonban a rakéta szétesett“. A szakértők kijelentették, hogy nem ismerik a robbanás okát, amely „nagyon meglepte őket.“

—o—

A kubai kormány feloszlatta az ugynevezett „kommunista-ellenes irodát“

HAVANNA. (Agerpres.)

Február 18-án a kubai kormány feloszlatta az ugynevezett „kommunista-ellenes irodát“, amelyet Batista volt diktátor létesitett. Ennek az „irodának“ az élén — mely a kommunista tevékenységet volt hivatva elfojtani — Mariano Faget állt, aki Batistával együtt a Dominicai Köztársaságba menekült.

Camillo Cienfuegos, Havanna tartomány katonai parancsnoka kijelentette, hogy ennek a szervezetnek a felosztásával eltünt a Kubában uralkodó gyülöletes és szégyenteljes korszak utolsó maradványa is.

A gyarmati rendszer elleni harc nemzetközi napján

Tizenhárom évvel ezelőtt, 1946 február 21-én az indiai brit flotta bennszülött matrózai között felkelés lángolt fel az angol gyarmati uralom ellen. Ez a felkelés hamarosan mind szélesebb körben elharapózott és végül a független India Köztársaság megteremtéséhez vezetett. Azóta évről-évre február 21-én világszerte megülik a béke és a haladás hivei a gyarmati rendszer elleni harc napját.

Ez a nap jelképes értelmet nyert abban a világméretü harcban, amely egyre szélesebb körben, mind legyőzhetetlenebbül folyik a még gyarmati elnyomás alatt álló népek soraiban és napról-napra ujabb sikereket ér el.

A nemzeti felszabaditó mozgalom hatalmas arányu kiterjedésével a gyülöletes gyarmati rendszer — a XX. század szégyene — feltartóztathatatlanul halad bukása felé. A gyarmati rendszer felbomlásának gyors ütemére jellemző, hogy mig a második világháboru előtt a gyarmatokon és függő országokban mintegy másfél milliárd ember, vagyis a földkerekség egész lakosságának körülbelül 66 százaléka élt, addig ez a szám 1957-ig 160 millió emberre csökkent, és azóta is ujabb országok és népek szabadultak fel a gyarmati iga alól.

A gyarmati rendszer — mely évszázadokon keresztül szipolyozta és a legsötétebb elmaradottságban tartotta az emberek millióit — már visszavonhatatlanul a multé. „Elkövetkezett a gyarmati rendszer felszámolásának ideje“ — az SzKP XX. kongresszusának ez a megállapitása napról-napra ujra beigazolódik.

A bandungi értekezlet, a kairói és akkrai értekezletek, az ázsiai és afrikai népek szolidaritási értekezletei — az évszázadokon keresztül elnyomásban sinylődő népek öntudatra ébredésének jelentős állomásai voltak. A nemzeti felszabaditó mozgalom Ázsiában elért átütő sikere nyomán India, Indonézia és több más ország vivta ki függetlenségét. Ez a mozgalom Afrikára is átterjedt és egyre átütőbb sikereket ér el. Ma már 10 független afrikai ország dolgozik minden erejéből azon, hogy felszámolja a gyarmati mult átkos örökségét és napról-napra nő azoknak a még gyarmati elnyomás alatt sinylődő népeknek a száma, melyek függetlenségükért harcolnak. Algéria hősies népe több, mint 4 éve folytat elkeseredett harcot függetlenségének kivivásáért és ebben a harcban az egész világ haladó közvéleménye mellette áll. Az elmult évben Guinea volt francia gyarmat népe egységes állásfoglalásával kivivta függetlenségét. Fellángolt a harc Belga-Kongóban is, melynek lakossága bátran száll szembe a gyarmatositók terrorjával. A legutóbbi napok jelentései arról számoltak be, hogy ez a harc — valóságos láncreakcióként, — megállithatatlanul és elfojthatatlanul terjed tovább, Afrika még gyarmati sorban sinylődő népei között. Francia Kongó, Kamerun, Kenya — az egyre fokozódó gyarmati harc csak néhány állomása. Ez a világméretü küzdelem természetesen az imperialisták, a gyarmattartók elkeseredett ellenállását vonta és vonja maga után. Ez az ellenállás a legváltozatosabb formákat ölti fel. A nyilt fegyveres beavatkozástól — amilyen például az Egyesült Államok tavaly nyári libanoni és Anglia jordániai partraszállása volt — egészen a legkörmönfontabb diplomáciai cselszövésekig, fenyegetésekig, „segély-tervek“-ig minden megtalálható az uj kolonialisták fegyvertárában. Ezek a kisérletek azonban már eleve kudarcra vannak itélve, ugyanugy, mint ahogy az Egyesült Államok és Anglia is kénytelen volt csapatait a nemzetközi közvélemény nyomására végül is visszavonni a Közel-Keletről. Ázsia és Afrika gyarmati rabság alól felszabadult népei és azok a népek, melyek még a gyülölt gyarmati uralom igáját nyögik, egyre világosabban látják, hogy a gyarmati rendszer uj formája, amelyet az Egyesült Államok szeretne rájuk kényszeriteni, semmiben sem különbözik a kolonializmus régi, „klasszikus“ formájától. Ezért ezek a népek egyre eltökéltebben harcolnak nemzeti függetlenségükért, az idegen betolakodók és kizsákmányolók ellen. „Ki kell vivnia az afrikai népek függetlenségét, még ennek a nemzedéknek az életében“, — fogalmazta meg Kvame Nkrumah, Ghana miniszterelnöke, az afrikai népek előtt álló közvetlen feladatot. Ázsia és Afrika népei tisztában vannak ennek a feladatnak döntő fontosságával és mindent megtesznek ennek kivivásáért. Hiába kisérlik meg az angol, francia, amerikai imperialisták és zsoldosaik, a nemzeti felszabaditó mozgalmak elfojtását. A népük érdekeit eláruló, idegen-bérenc rendszerek előbb-utóbb mind az iraki népárulók sorsára jutnak, akiket saját népük haragja söpört el.

A gyarmati rendszer elleni harc nemzetközi napján a haladó világközvélemény osztatlan rokonszenvvel és testvéri együttérzéssel tekint a szabadságukért harcoló népek milliói felé és biztositja őket legteljesebb szolidaritásáról, bátor, igaz ügyért folyó harcukban.

Szabó Mária

A gyapottól a késztárig

Ahonnan elindul

A gyapot — a fehér arany — sokezer kilométeres utat tesz meg, mig elérkezik textilgyáraink ba. A Szovjetunió távoli közép-ázsiai vidékeiről — Üzbekisztánból, Kirgiziából, Tadzsikisztánból — és az Egyesült Arab Köztársaságból, a hatalmas Nilus folyam völgyéből érkezik hozzánk, hogy itt szorgos kezek hasznos és tetszetős textilanyagokká változtassák.

A Szovjetunió az első helyek egyikén áll a világon. 1913-hoz viszonyitva a gyapottal bevetett területek nagysága 1955-ig több, mint háromszorosára növekedett. Azóta a gyapottermesztés egyre tovább fejlődik. Az 1955-ös gyapottermés 18 százalékkal volt több, mint 1950-ben. Az utóbbi évek során az öntözés kiterjesztése és a legkorszerübb mezőgazdasági módszerek felhasználása révén állandóan emelkedett a gyapottermés. A hétéves terv ezen a téren is nagyszabásu feladatokat ir elő: 1965-ben a Szovjetunió nyersgyapottermelése el fogja érni a 6,1 millió tonnát, az 1957-es termés 145 százalékát.

Képünkön a tehergépkocsi elindult a Fergana völgyéből — viszi a gyapotot az állomásra.

A gyapottermesztésben, — akárcsak az ipar és mezőgazdaság többi ágaiban — elért nagyszerü eredmények kulcsa a szovjet dolgozók megfeszitett munkája. Üzbekisztán, Kirgizia és Tadzsikisztán egykor kiégett pusztaságok voltak. 20 évvel ezelőtt, 1939-ben épitették meg a 270 kilométer hosszu Fergana csatornát, mely életet varázsolt a Kizil-Kum sivatag futóhomokjára. A megépitése óta 75 kilométerrel meghosszabbitott csatorna félmillió hektárnyi müvelés alatt álló földön javitotta meg az öntözési feltételeket és lehetővé tette 75.000 hektár szüzföld feltörését. Fergana, Üzbekisztán fő gyapottermő vidéke, 20 év alatt megkétszerezte a nyersgyapot termelését. A következő években a ferganai völgyben további 70 ezer hektár szüzföldet hóditanak majd meg és a hétéves terv végéig Üzbekisztán gyapottermelését az 1957. évinek 1,4-szeresére emelik.

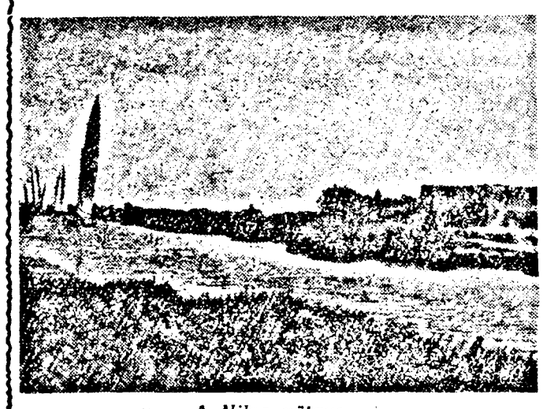

A Nilus völgye

Az első állomás...

SZÁMTALANSZOR jártam már a TEBA-gyárban De mindenkor a csodálat jóleső érzése ragad magával, amikor ujra és ujra látom a nagyszerü épületeket, amelyeket munkásosztályunk alkotóereje emelt magasra. Most is ez a magasztos érzés fogott el, amikor az aszfaltozott udvaron a fonóda felé igyekeztem...

Az uj, néhány éve épült fonódában, Varjas Béla osztályvezető mérnök kis szobájában népes értekezlet volt. Az osztályvezető mérnök kiadta utasitásait a mesternek, technikusoknak, a napi feladatokat beszélték meg.

ELŐADTAM látogatásom célját. A gyapot utját szeretném követni, ugy, ahogy a Szovjetunió hatalmas gyapottermő vidékeiről, vagy az Egyesült Arab Köztársaság Nilusvölgyi területeiről érkezik s a fonódában megkezdődő termelési folyamat után sok-sok munkafázison keresztülmenve, végül is textilanyag, vagy éppen készruha váljék belőle.

A vasuton érkező gyapotbálák első utja az óriási raktár. Az ujjáépitett TEBA-gyár első épülete éppen a gyapotraktár volt. Most Varjas Béla elvtárssal járjuk az emeletmagas raktárt. Mindenütt rendben, egymásra helyezve a gyapotbálák végtelen sora. Számos bálán orosz, majd többen arabnyelvü felirat. Találunk hazai gyapotot is. A raktárból elmés kisgépesitéssel, sodronykötélpályán jutnak a bálák a keverő és bontó üzemrészbe...

EZT AZ OSZTÁLYT ugyancsak a legkorszerübb gépekkel szerelték fel. A Német Demokratikus Köztársaságból érkezett gépekkel történik az első munkafolyamat. Három, ugynevezett vizszintes keverő és bála bontógépre leszünk figyelmesek. Ezek a gépek teljesen automatikusan végzik munkájukat, a „ládákra" a munkások ráhelyezik a fehér gyapotot, amely azután önmüködően futószalagon kerül a gépekbe. Innen ugyancsak önmüködöen átkerül a gyapot a függöleges bontógépbe, itt már jelentős mértékben megtisztul a gyapot a különböző szennyeződésektől.

Elmés szivóberendezés segitségével szalagszerüen folytatja utját a verőgépbe, itt is számos automatikus berendezést figyeltünk meg, talán az a legelmésebb, amikor ennek a gyártási folyamatnak utolsó szakaszában a szivó-nyomó berendezés rászivja a hengerre a gyapotot, a tovább szennyeződést pedig az épület alatti porpincébe továbbitja.

A GÉP VÉGÉN hengerekre csavarodik fel a hófehér gyapot. A henger sulya 18 kiló és 41 méter anyagot tartalmaz. A sulyt azután automata-mérlegen ellenőrzik, de a gép ritkán „téved". Amikor ott jártunk néhány hengert lemértek, valamennyi 18 kiló volt. Mint érdekességet megemlithetjük, hogy egy henger gyapotból 600 kilométer hosszuságu fonalat lehet készitení. Ennek az üzemrészlegnek egy-két napos termelése olyan hosszuságu fonalat ad, hogy ezt talán csak csillagászati számokban lehet kifejezni. Mondjuk, ezzel a pamutmennyiséggel néhányszor körül lehetne fonni az Egyenlitőt, vagy elméletileg összeköthetnénk a Földet a Holddal... Követtem a gyapot feldolgozásának első állomását, most pedig átadom a szót és a következő cikkekben eljutunk a készruháig...

Messer Sándor

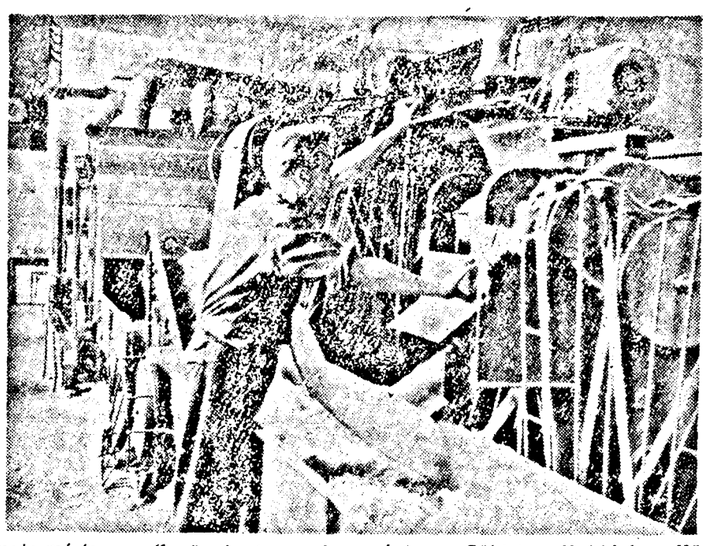

A TEBA-gyár festődéje a közelmultban uj gépeket kapott. Ezeken festik a megszövött árut A fényképész azt a pillanatot örökitette meg, amikor a megfestett áru a hengerekre csavarodik.

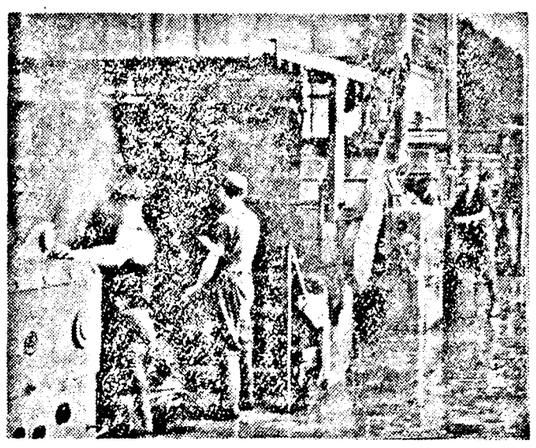

A riporter jegyzetfüzetéből

A hazai fehér arany

Forró, tikkasztó meleget lehelő kánikulában kétlovas szekéren zörögtünk tova Galaţi tartományban, a széles dunai sikságon. A szekér után vastag, piszkosszürke porfelhő röppent fel, mint megriasztott verébcsapat s aztán az enyhén libbenő szellő fuvallatára lassan tovább uszott a végtelennek látszó kukoricatáblák és buzaföldek fölött.

Patakokban folyt rólunk is, meg a lovakról is az izzadtság. A perzselő forróságban epekedve vágyódtunk egy kis hüvösségre, valamire, ami enyhitené a kánikulát. És akkor egy hirtelen fordulat után, mintha csak csoda történt volna, egészen a látóhatár széléig csupa fehér, frissen esett hóhoz hasonlitó anyaggal borított mező tárult elénk.

A csodás télikép láttára az ember szinte érezni vélte a hideget is. De amint közeledtünk, eltünt első meglepetésünk is. Egyre jobban ki lehetett venni az apró, kissé érdeslevelü cserjéket, amelyek telistele voltak szétpattanó fehér „rózsákkal", szedésre érett hazai gyapottal. A határ tulsó felében már fel is tüntek a serénykedő szedőlányok, akik mögött megkopasztva, disztelenül maradoztak el a gyapotcserjék.

Ez az uj, nálunk a felszabadulásig ismeretlen növény beéréskori pazar szépségével nemcsak minket, a beavatatlanokat, de az ottani dolgozó parasztokat is ámulatba ejtette. Messzi földről jártak csodájára ennek a nálunk vendégnek számitó növénynek. Az évek folyamán azonban eltünt a csodálkozás s a gyapot a legnagyobb egyetértésben él a dunai sikságon a buza, a kukorica, vagy éppen a napraforgó társaságában.

Az első magvakat a Szovjetunióból kaptuk, ahol már „átnevelték" ezt az Egyiptomból elszármazó növényt, amely igy könnyebben megbarátkozott a mi hazai viszonyainkkal. Ma már többezer holdon jelenik meg kánikula idején az uj „hó", a hazai fehér arany, amely jelentős mértékben megkönnyiti gyapotiparunk nyersanyag ellátását.

Péterfi Árpád

Ahol a divatos ruhák készülnek

Az előszoba állófogasát gondosan betakargatták, de még igy is árulón előkandikál egy babosruha szoknyája, virágos, vagy egyszinü ruha. Jobbról és balról ajtó nyilik. Az egyiken találomra bekopogtatok. Ebben a helyiségben találom Szabó Rozáliát, az Artex szövetkezet nőiruha studiójának vezetőjét. A szoba jelentős részét elfoglaló hatalmas szabászasztal mellett dolgozik, egy ujonnan készült modell első mintadarabján.

A falon szabásminták tömege. Az egyik sarokban sokfiókos butordarab, amely a legkülönbözőbb szinü cérnák halmazát rejti magában. Az egyik széken és asztalkán anyagok tornyosulnak ugy, ahogyan a gyárból utrakeltek, szalaggal átkötötten, a vállalat cimkéjével. Ezek az anyagok már csak a szabász ollójára várnak.

A szemközti teremben dolgozik a studió kis munkaközössége. Ott öltenek formát az elképzelések, a ruhatervek. Innen jött az egyik manekin, a studió vezetőjének szobájába egy készülő modell próbájára. A modellt Fedra nevü, többszinü szövésmintával ellátott ujfajta puplin-

anyagból szabták. Az anyag többféle szinváltozatából különböző nyáriruha modelleket készitenek. Valamennyit a csikok ötletes variálásával készitik.

A studióban már nyári ruhákat próbálnak. Itt már komolyan hozzáláttak a nyári előkészületekhez.

Tanuja voltam egy uj modell alkotásának s természetesen szó került az 1959-es modellekről, amelyek innen a studióból indultak el hóditó körutjukra. Ez év folyamán, a gyártásra kerülő modellgyüjtemény összeállitásakor az átlagos izlést tartották szem előtt a tervezők, az egyszerü vonalak, a mértéktartás mellett döntöttek. Ugyanakkor célszerüségre is törekedtek. Az 1959-es gyüjteményben szereplő ruhák, bluzok tetszést arattak a szakemberek előtt és ugyanugy a vásárlók előtt is.

Igy lesz készruha a gyapotból...

Reicher Éva

Készruha-áruházban

A tágas áruházban nagy a forgalom. A pultok előtt vásárlók vizsgálják a fogasról leszedett készruhákat. Mások a tükör előtt próbálnak. A 75-ös számu készruha üzlet árukészlete többnyire még téli holmikból áll. Az árutömegben azonban már megjelent néhány könnyebb tavaszi árucikk is. Tasca Sabin, az üzlet vezetője elmondja, hogy már nagy keletjük van például a ballonkabátoknak.

A nőiruha osztályon bár még található néhány düftin ruha, vagy nőibluz, de a bluzok vonatkozásában már egyre inkább teret hóditanak a piké, vagy puplin anyagból készültek. A melegruhák helyét csakhamar elfoglalják a könnyü, lenge nyári ruhák, a sötétszinü szövetöltönyök helyében ballon, trotus és dokk-öltönyök kerülnek, gyapot-feldolgozó- és konfekcióiparunk készitményei...

AZ UT HÁROM ÁLLOMÁSA:

Fonóda, szövőde, festőde

Fiatalokkal beszélgetek a fonódában. Egyikkel a mesterek irodájában, másikkal a gépek mellett. Hogyan lesz a gyapotból fonal, jó erős, elszakithatatlan hófehér szál — ez a téma. És a mult: a kezdet. Az indulás. Amikor szerelték a gépeket, amikor vágyakozva várták a nagy pillanatot. És az állomások. A gyapot nagy utjának bakterházai, a megállók s a továgördülés.

Van, miről beszélni. Van, mit jegyezni. Van, mit hallani. Mert hosszu a gyapot utja. S ez még csak a fonóda, ahol hosszu, vastag, vakitóan fehér szalagokban csavarodik. Majd a spulnikra. Ide már vékonyabban és vigabban. Karcsún és erősen.

— Pedig alig négy éve létezik a TEBA-gyári fonóda — mondja a hátam mögött Sergei Nicolae, a C-váltás brigádjának mestere.

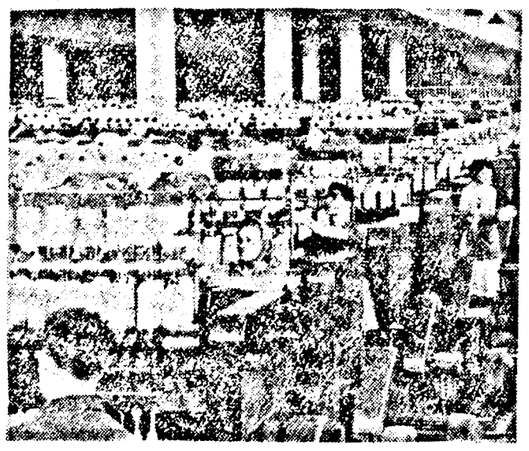

Két villáskulcsot váltogat kezében és közben simléderes sapkáját feljebb tólja a fején.

— Bizony — szövi gondolatát a zümmögő csendben — 1954-ben, amikor ide kerültem, csak a második emeleten müködött hat gép. Itt, a harmadik emeleten csak kettő volt beállitva, szerelték őket.

Kiváncsian végigmegyek a termen és számolok. Tizennyolc ringgépen forognak örült sebességgel a spulnik. Hat éber leány sikong az oldalak között. Egy-egy sikongás hivást jelent. Azt jelenti, hogy megtelt a spulnik, cserélni kell őket. Jöjjenek a többiek.

Itt alakult át a fehér gyapot vékony szállá. Ezeken a gépeken a bolyhosruháju leányok irányitják a gyapot pályáját. Hazai gépek zenélnek halk zsongásu muzsikát. És ebben a zsongásban bontakoznak ki a nagy tervek és a merész álmok.

— Ruja Borita — szólal meg nagysokára az ifju mester — a legjobb a brigádban... Pedig még csak 18 éves.

Megkeresem a leányt. Spulnikat cserél. Olyan gyorsan jár a keze, mint a gondolat. Megvárom, mig befejezi, aztán mellé lépek. Leveszek egy bolyhot kendőjéről. Morzsolom ujjam között.

— Ez milyen gyapot?

— Szovjet.

— Dolgoznak más gyapottal is?

— Igen, a Nilus-menti gyapottal.

— Az jó?

— Rövidszálu. Alig 40 milliméteres. Huh!

És bosszus az arca.

— Hallott Ferganáról — fordult felém —, Fergana völgyéről?

Emlékeimben kutatok. Mintha valahol olvastam volna róla. De nem válaszolok. Időm sincs rá. Megelőz.

— Az a jó gyapot... ami onnan jön... azt szeretem a legjobban. Hosszuszálu, lehet dolgozni vele. Abból lesz a jó áru.

— Pedig itt csak a szálakat készitik.

— Ismerem az egész folyamatot — villantja rám szemét — végig.

Sokat tud ez a leány. Szereti szakmáját. Vajon minek készül — ötlik fel bennem a gondolat és nyomban megkérdezem. Nem lepődik meg. Talán várta is, mert rögtön kész van a felelettel:

— Mesternek.

Amikor lejövök a fonóda harmadik emeletéről, ezt a szót jegyzem fel noteszembe: Fergana völgye. S a fülemben még ott dörömböl az utolsó szó: mesternek.

Ezt nem lehet elválasztani a fonódától, mert ez az álom itt született meg. S itt fog beteljesülni.

...A SZÖVŐDE

ritmusa cseng a fülemben. Ez a következő állomás. Vetélők csattogása adja meg a taktust s a fémhengerek kényelmes méltósággal csavarintják magukra a megszött anyagot. Az egyik falon nagy grafikon, amely a szövőde gépcsoportjait ábrázolja. Piros, sárga és zöld gombocskák diszitik a táblát. Ezek jelzik, melyik gép milyen anyagot szö.

— Nekünk tudnunk kell, — mondja a szövőde helyettes vezetője —, hogy miből, mennyit készitünk és ezt bármelyik dolgozó ellenőrizheti ezen a grafikonon.

S halad, halad a gyapot: spulniról csévére, csévéről vetélőbe, hengerre s ahogy halad, ugy vékonyodik és a szövés után ismét szélesedik, de akkor már nem gyapot, hanem szövöttáru, amelyből ügyes varrónők keze alatt ruha készül...

Itt a szövődében alakultak a brigádok. Egy-két héttel ezelőtt, a 6-os számu gépcsoportban és valamivel előbb a 12-es számu gépcsoportban Király József vezetésével. Ahány gépsor, annyi minta. Mellettem Borszéket szőnek, odébb Vivit, hátul Barchetet.

Telnek a noteszlapok. Nemcsak tényekkel, hanem számokkal is. A mult hónapban a szövőde 106,3 százalékra teljesitette tervét. Nem olyan régen 138 hazai géppel gyarapodott a szövőde. Ez két olyan tényező, amely hozzájárult a pezsgőbb ritmushoz, ahhoz, hogy hamarabb szövöttáruvá alakuljon a gyapot.

TOVÁBB, TOVÁBB

a festődébe. A tarka minták, virágos mezők hangulatába, a moletáló géphez, ahol a hengerek készülnek és a kreációs osztályra, ahol két leány csak a mintákat rajzolja.

— Tizennégy saját mintát nyomnak már a hengerek — mondja Szabó Diana —, pedig ez az osztály csak októberben létesült.

Az utcán tünődöm. Hosszan és zavartalanul folynak gondolataim arról, hogy bizony még itt sem ér véget a gyapot utja.

Mellettem tehergépkocsi huz el. Rajta áru. Viszik az üzletbe: a vevőhöz.

Az lesz a következő állomás...

Böszörményi Zoltán

A helyi felvételeket KELEN FERENC készitette

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30—87, 16—92, 35—69. Kiadóhivatal: 16—92. Nyomda: 20—77. Tip. I. O. I. L. Arad.